

ЗМІСТ

Передмова	18
Річка	21
Лондиніум	67
Розп'яття	111
Завойовник	174
Тауер	209
Святий	279
Мер	318
Червень	353
Вертеп	377
Лондонський міст	421
Гемптон-Корт	532
«Глобус»	603
Божий племінь	661
Лондонська пожежа	749
Собор Святого Павла	772
Джин-лейн	826
Лавендер-Гілл	884
Кришталевий палац	951
«Катті Сарк»	978
Суфражетка	1010
Бліц	1045
Річка	1073
Подяки	1078

[Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

ПЕРЕДМОВА

«Лондон» — це насамперед роман. Усі родини, долі яких ми відстежуємо в ньому, — від Дакетів до Пенні, — вигадані, як і їхні ролі в описаних історичних подіях.

Розповідаючи про ці сім'ї, які ніколи не існували насправді, в їхній історичній ретроспективі, я намагався помістити їх у вир фактів чи реальних, чи принаймні можливих. Щодо історичних подробиць мені часом доводилося вдаватися до певних домислів. Нині нам, мабуть, уже ніколи не довідатись, де саме Юлій Цезар перетнув Темзу, проте авторів найбільш логічним видається місце, де нині стоїть Вестмінстер. Так само, хоч нам і відомі політичні умови, за яких єпископ Меліт заснував 604 року собор Святого Павла, я вважав, що маю право домислити по-своєму тогочасне становище в саксонському Лунденвіку. Для пізнішої доби, де йдеться про 1830 рік, я придумав і запровадив парафію Сент-Панкрас, щоб надати моїм героям змогу оскаржити вибори, які відбулись того року.

Загалом, розпочинаючи з Нормандського завоювання, про Лондон і окремих його жителів накопичено стільки відомостей, що автор не відчував браку подробиць — і лише вряди-годи трохи адаптував складні події до перебігу своєї оповіді.

Назви головних лондонських будівель і церков майже завжди зберегіались. Так само й назви багатьох вулиць походять іще із саксонських часів. А там, де вони змінювались, це пояснюється в самій оповіді; якщо ж це загрожувало плутаниною, я просто наводив найпопулярнішу сучасну назву.

У романі я вдався до таких вольностей: торговельний пост Сердіка Сакса довільно розташовано на місці нинішнього готелю «Савой»; будинок під знаком Бика нижче під церкви Сент-Мері-ле-Боу лише гіпотетично сусідує з таверною Вільямсона або перебуває на її місці. Церквою Святого Лаврентія Сілверслівза могла бути будь-яка з навколишніх церков, що згинули після Великої пожежі, а «Собачою головою» — будь-який із бенксайдських будинків розпусти.

Щоправда, я дозволив собі перенести сучасну Мармурову арку до епохи, коли її нинішнє місце було перехрестям римських доріг. Цілком можливо, що вона існувала вже тоді, проте її рештки ще належить виявити.

Що ж до вигаданих родин, то в історії Лондону залишили слід численні Доггети й Дакети.

Справжні носії цих прізвищ — зокрема славетний Доггет, організатор регати на приз Плаща й Відзнаки на Темзі, — згадуються лише зрідка й помітно відрізняються від вигаданих. Родоводи останніх і їхні спадкові фізичні прикмети є, звичайно ж, плодом авторської уяви й створені на вимогу сюжету.

Булл — «бик» — поширене англійське прізвище; Карпентер — «тесля» — типове професійне прізвисько, як і десятки інших. Читачі мого роману «Сарум» можуть розпізнати в Карпентерах спорідненість із Мейсонами — «каменярами». Ще одне популярне прізвище — Флемінг — має, ймовірно, фламандське походження. Мередіт — прізвище валлійське, а Пенні — можливо, хоч і не обов'язково, — гугенотське. Рідкісне ж прізвище Барнікель, що фігурує також у «Сарумі», походить, радше за все, від вікінгів і пов'язане із цікавою легендою. Це прізвище використав Дікенс у формі «Барнакль»¹, проте в досить зневажливому ключі. Сподіваюсь, що я обійшовся з ним набагато краще.

Прізвище ж Сілверслівз, як і вся довгоноса родина його власників, — цілковита вигадка. За середньовіччя побутувало чимало таких чудових промовистих прізвищ, які, на жаль, здебільшого залишились у минулому. Тож Сілверслівзи віддають данину цій стародавній традиції.

¹Заможна родина в романі «Крихітка Дорріт» (тут і далі — прим. ред., якщо не зазначено інше).

Письменник, що задумав роман про Лондон, стикається з величезною перешкодою — надмірною кількістю якнайцікавішого матеріалу. Всякий лондонець має в рідному місті свій улюблений куточок. Знову й знову з'являється спокуса заглибитись до тієї чи іншої галузі, що має другорядне значення. У Лондоні навряд чи знайдеться парафія, неспроможна збагатити своїми відомостями такий твір. Той факт, що «Лондон» значною мірою репрезентує собою історію цілої Англії, спонукав мене віддати перевагу одним районам над іншими, тож залишається тільки сподіватись, що такий вибір не розчарує численних шанувальників, які знають і люблять це найчарівніше місто.

